

Beslut om organisation och ansvarsfördelning inom strålskyddet

Bakgrund

Enligt strålskyddslagen 1988:220 20 § krävs tillstånd för verksamhet med joniserande strålning. Tillstånd söks och meddelas av Statens strålskyddsinstitut, SSI.

Av tidigare beslut, UFV1999/1473 (2000-02-08 och 2000-10-25 samt klarläggande 2002-01-23), angående arbete med joniserande strålning inom Uppsala universitet, strålskyddsorganisation samt handlägningsordning av tillståndsärenden framgår att:

- Uppsala universitet är huvudman och därmed tillståndsinnehavare för den verksamhet med joniserande strålning som bedrivs inom universitetet.
- Universitetets befintliga tillstånd skall föras samman till ett färre antal samlingstillstånd. Till universitetsledningens hjälp skall finnas en strålskyddsexpert för frågor rörande tillstånd för arbete med joniserande strålning. Denne strålskyddsexpert skall vara samordnare av universitetets samtliga tillstånd gällande arbete med joniserande strålning och i strålskyddsärenden svara för kommunikationen med tillsynsmyndigheten, SSI. Strålskyddsexperten skall ha kompetens att utfärda medgivanden till institutionerna avseende verksamheten med joniserande strålning.

Handlägningsordning

- Tillståndsansökan skall undertecknas av Rektor. Ansökan om tillstånd inges efter föredragning för Rektor av universitetets strålskyddsexpert, som även kontrasignerar ansökan.
- Ansökan om särskilda tillstånd kontrasignerar dessutom av berörd ansvarig verksamhetsföreträdare.
- Prefekten/föreståndaren inom institution/inrättning som bedriver verksamhet med joniserande strålning utarbetar inom sitt område/verksamhet underlag till ansökan.
- Föreståndarna för BMC, kv Lagerträdet, Polacksbacken och Rudbecklaboratoriet samordnar inom sina områden underlagen från institutioner/avdelningar.
- Underlag för tillståndsärenden inlämnas till universitetets strålskyddsexpert, som sammanställer ansökan och bereder Rektors beslut.

Tillstånd

- Alla tillstånd inkommer till Uppsala universitet och skall diarieföras på universitetsförvaltningen.

- Utifrån samlingstillståndet utfärdar strålskyddsexperten så kallade lokala medgivanden till institution/motsvarande att inom ramen för universitetets samlingstillstånd att arbeta med joniserande strålning upp till tilldelad nivå och inom angivna lokaler.

- Särskilda tillstånd distribueras av strålskyddsexperten till berörd verksamhet.

Strålskyddsexpert

En centralt placerad befattningsinnehavare med befogenheter och kompetens enligt SSI FS 2000:6 "Allmänna råd om kompetens hos strålskyddsexperten" skall svara för central handläggning och samordning av samtliga inom universitetet aktuella frågor inom strålskyddslagstiftningens ram.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Rektor fastställer följande organisation av strålskyddet gällande joniserande strålning vid Uppsala universitet. Rektor är verksamhetsansvarig.

Enligt arbetsmiljölagen 3 kap 2 § och genom Rektors delegation har prefekt, eller motsvarande vid institution, enhet, avdelning eller motsvarande, arbetsmiljöansvar. Enligt Rektors delegation har prefekten också miljöansvar. I dessa uppgifter innefattas även i förekommande fall strålskyddsansvar.

Föreståndarna för Biomedicinskt centrum (BMC), kv Lagerträdet beträffande Evolutionsbiologiskt centrum (EBC), Polacksbacken beträffande Ångströmlaboratoriet, The Svedberglaboratoriet (TSL), Centrum för klinisk medicinsk forskning, Neutronforskningslaboratoriet i Studsvik och Rudbecklaboratoriet har bland annat en övergripande och samordnande uppgift för gemensamma strålskyddsfrågor inom sina respektive områden och skall verka för att strålskyddsaspekter och de resurser som krävs beaktas vid planering, ledning och uppföljning av verksamheten. Föreståndaren är i detta avseende arbetsledare inom sitt område för prefekter eller institutionschefer för ovan nämnda uppgifter.

Universitetets strålskyddsexpert svarar lokalt inför Rektor för tillsyn av institutionernas eller motsvarande verksamhet med joniserande strålning.

Rektor uppdrar de ovannämnda föreståndarna

- 1 att tillse att samordning av verksamheterna med joniserande strålning sker inom inrättningen eller motsvarande
- 2 att utfärda och tillse att aktuella gemensamma strålskyddsregler finns inom inrättningen eller motsvarande
- 3 att informera universitetets strålskyddsexpert om planerade och uppkomna förändringar inom inrättningen, eller motsvarande, av betydelse för strålskyddssituationen.

- 4 att via universitetets strålskyddsexpert, eller i dennes frånvaro direkt, informera Statens strålskyddsinstitut om incident eller olycksfall där strålning är eller kunde ha varit involverad.
- 5 att tillse att inrättningen eller motsvarande förfogar över egen intern strålskyddskompetens

Rektor uppdrar åt prefekt eller anställd med motsvarande arbetsledande uppgifter:

- 1 att svara för att allt arbete med joniserande strålning bedrivs i enlighet med gällande lagar och regelverk
- 2 att informera inrättningens eller motsvarandes föreståndare eller person med motsvarande uppgift, annars universitetets strålskyddsexpert om uppkomna förhållanden och planerade förändringar som rör verksamheten med joniserande strålning
- 3 att ge universitetets strålskyddsexpert de upplysningar och handlingar som behövs för tillsyn samt ge denne tillträde till anläggning och arbetsplats där verksamhet med joniserande strålning bedrivs
- 4 att tillse att alla inom institutionen eller motsvarande som är sysselsatta med joniserande strålning har för verksamheten tillräcklig utbildning och tillgång till relevant information
- 5 att tillse att institutionen eller motsvarande förfogar över egen intern strålskyddskompetens
- 6 att, i den utsträckning som behövs för upprätthållandet av goda strålskyddsförhållanden, skriftligen delegera ansvar för utförandet av samordnande, administrativa och praktiska strålskyddsuppgifter
- 7 att via universitetets strålskyddsexpert, eller i dennes frånvaro personligen eller genom en för ändamålet delegerad kontaktperson, informera Statens strålskyddsinstitut om incident eller olycksfall där strålning är involverad
- 8 att tillse att nyttan av all bestrålning alltid är större än de negativa konsekvenserna av bestrålningen
- 9 att tillse att strålskyddet i arbetet med strålning optimeras genom att hålla stråldoser till personal, allmänheten och miljön så låga som rimligen möjligt, med hänsyn till ekonomiska och samhällsliga faktorer
- 10 att årligen, enligt de föreskrifter som utfärdas, redovisa innehav av strålkällor, förändring av innehav av strålkällor och annan strålskyddsrelevant information till universitetets strålskyddsexpert och, om sådana rapporteringskrav fastställts genom tillståndsvillkor meddelade av tillsynsmyndigheten, till Statens strålskyddsinstitut, SSI.

- 11 att minst årligen följa upp den egna verksamheten med strålning och arbetsmiljö i syfte att förebygga ohälsa och undvika olycksfall
- 12 att i övrigt tillse att allt arbete med joniserande strålning utförs i enlighet med de riktlinjer som anges i universitetets beslut om verksamhetsstyrning för arbete med joniserande strålning (detta beslut avses fattas hösten 2002)

Rektor uppdrar åt universitetets strålskyddsexpert

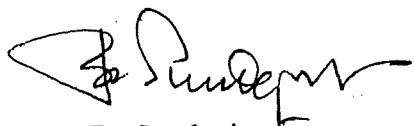
- 1 att vara universitetets kontaktperson med Statens strålskyddsinstitut
- 2 att vara universitetets expert och konsult i strålskyddsfrågor
- 3 att vara samordnare för universitetets samtliga tillstånd gällande joniserande strålning
- 4 att utfärda medgivande för institutionerna eller motsvarande gällande verksamhet med joniserande strålning inom ramen för universitetets samlingstillstånd
- 5 att regelbundet informera prefekter, skyddsombud, kontaktpersoner, samt vid behov övriga anställda samt studenter i frågor gällande joniserande strålning
- 6 att svara för utbildningsverksamhet gällande skydd mot joniserande strålning och tillse att utbildningsplaner utarbetas för arbetstagare i olika slags befattningar
- 7 att ha rapporteringsansvar inför universitetsledningen
- 8 att ge råd och hjälp i strålskyddsfrågor och i utarbetande av kvalitetshandböcker för verksamheten med joniserande strålning
- 9 att organisera och följa upp den interna kontrollen av strålskyddet

Detta beslut ersätter och kompletterar beslut UFV 1999/1473 daterad 2000-10-25 som därmed upphör att gälla.

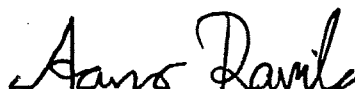
2002-07-02

UFV2002/299

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av förvaltningschefen, universitetsdirektör Mats Ola Ottosson, efter föredragning av universitetets strålskyddsfysiker Aaro Ravila. Närvarande därutöver var prorektor, professor Lena Marcusson, biträdande förvaltningschefen Roland Edwardsson och Uppsala Studentkårs ordförande Ignacio Vita samt byråchef Pelle Öhlund.

Bo Sundqvist

Aaro Ravila

Kopia Förvaltningschefen
Informationschefen
Byggnadsavdelningen
Registrator